

Ülésterem és választókerület

A főváros képviselői

Időnként, többnyire az országgyűlési ülészek előtt, rövid híradások jelennek meg a sajtóban arról, hogy ez és ez a képviselőcsoport ülést tartott, illetve ellátogatott valamely üzembe vagy intézményhez. Az újságolvasó ember ebből értesül arról, hogy egy-egy megye és a főváros országgyűlési képviselői képviselőcsoportokban tevékenykednek. Arról azonban meglehetősen kevésbé tájékozott a közvélemény, mívégre vannak ezek a képviselőcsoportok, hogyan segítik a törvényhozói munkát, milyen szerepet töltenek be képviseleti rendszerünkben.

Ezekkel a kérdésekkel és a főváros képviselőcsoportjának munkájáról való tájékozódás céljából kerestük fel dr. Vida Miklóst, a budapesti képviselőcsoport vezetőjét, a Fővárosi Gázművek műszaki igazgatóját.

Az albizottságoktól a képviselőcsoportokig

— Mi a képviselőcsoportok feladata, hogyan segítik a törvényhozói munkát, mit nyújtanak az egyes képviselőknek?

— A képviselőcsoport legfőbb feladata, hogy segítséget nyújtson a képviselőknek a parlamenti ülészekre való felkészülésben. Ezt a célt szolgálják mindenekelőtt az ülészeket megelőző csoportülések. Az országgyűlés elnökségének tájékoztatója alapján itt értesülnek a képviselők arról, milyen kérdéseket tárgyal a következő ülészek. Arra törekszünk, hogy az általános tájékoztatáson kívül egyben az országgyűlésben napirendre kerülő kérdésben illetékes országos vagy fővárosi szerv képviselője is beszámolót tartson a kérdés budapesti vonatkozásáról.

— A képviselőknek nyújtott segítség másik formája az üzemek és intézmények meglátogatásának szervezése. Ezeket a látogatásokat is az esedékes ülészek témájához szoktuk igazítani. A budapesti képviselőcsoport például az

egészségügyi törvény vitája kapcsán egészségügyi intézményeknél és a Mediacor Műveknél tett látogatást. Amikor a mezőgazdaság és az élelmiszeripar helyzete került a parlament elé, két fővárosi termelőszövetkezetbe látogattunk el. A könnyűipar rekonstrukciójáról szóló országgyűlési beszámoló előtt a Zrínyi Nyomda üzemében jártak a képviselőcsoport tagjai. Ezek a látogatások olyan tapasztalatokat nyújtanak, amilyenekhez a képviselők számottevő része más módon nem juthatna hozzá.

— Harmadik feladatunknak azt tartjuk, hogy segítsünk a képviselőknek hozzászólásaik és interpellációik előkészítésében. Jóhiszeműen is meg lehetne kérdezni, miért van erre szükség? Miért kell ehhez a képviselőknek segítséget nyújtani? Mint elég régi gyakorló képviselő elmondhatom, hogy erre a képviselőknek — személyes kvalitásaiktól függetlenül — nagy szükségük van. Az igények ebben a vonatkozásban is növekszenek, és ma egy országgyűlési felszólaláshoz vagy interpellációhoz a képviselőnek helyi és országos viszonylatban alaposan meg kell ismerkednie azaz a problémával, amit szóba akar hozni. Ha például egy budapesti képviselő a lakóházak tatarozásának kérdésével akarna foglalkozni felszólalásában, ehhez nem elégedhet meg a saját választókerületében szerzett tapasztalataival. Meg kell ismerkednie az egész főváros, a többi kerületek helyzetével is, hogy összehasonlítási alapja legyen. Az ilyen típusú információk megszerzéséhez kell a segítség, s ennek biztosítása a képviselőcsoport, valamint az illetékes társadalmi szervezetek feladata.

Sokrétű tájékozódás

— Hogyan működik együtt a budapesti képviselőcsoport a fővárosi társadalmi és tömegszervezetekkel, és milyen segítséget kap tőlük munkájához?

— Ez a kapcsolat igen sokrétű. A társadalmi szervezetek nemcsak az országgyűlési felszólalásokhoz és interpellációkhoz szükséges átfogó tájékozódásban segíthetik és segítik a képviselőket, hanem javaslatokat is tehetnek a felszólalások témájára vonatkozóan. Szükség van közreműködésükre, segítségükre a két ülészek között végzett választókerületi munkához, a képviselői beszámológyűlések, rétegtalálkozók és a választókkal való találkozás más formáinak megszervezéséhez.

Levél az I. emelet 3-ba

— A legszorosabb a képviselőcsoport kapcsolata a Hazafias Népfronttal. Ez egyébként érthető, hiszen a képviselőket általában a népfront javaslata alapján jelölik, illetve választják be az országgyűlésbe. A népfront szervezésében rendezük meg a választói és beszámológyűléseket, valamint az utóbbi időben népszerűvé vált rétegtalálkozókat, amelyek lehetővé teszik, hogy a képviselők olyan emberekkel jöjjenek össze, akiket hasonló problémák foglalkoztatnak. A közelmúlt időszakban több ilyen rétegtalálkozót is rendeztek a budapesti képviselők, például egy-egy választókerületben a sorköteles fiatalok, a gyermekgondozási segélyben levő anyák, a felsőfokú oktatási intézmények hallgatói részére. De kísérletképpen, hogy a választók olyan rétegeihez is eljussunk, akik egyébként nem nagyon kerülnek kapcsolatba képviselőjükkal, rendeztünk egy olyan találkozót is, amelyre azokat hívtuk meg levélben, akik az egyes házak I. emeletének 3. számú lakásaiban laknak.

— Ami a többi társadalmi szervezeteket illeti, mi Budapesten úgy véljük, hogy az eddiginél is több segítséget kaphatnánk a képviselői munkához a szakszervezetektől, amelyeknél az érdekvédelmi munka során összegyűlnek a dolgozókat foglalkoztató jellegzetes problémák. Bizonyára akadna ezek között is, amelyek horderejüknél fogva megérdemelnék, hogy a képviselők szóvá tegyék a parlamenti vagy a bizottsági ülészekben.

— A választóknak arra is módjuk van, hogy személyesen vagy írásban egyénileg forduljanak képviselőjükhöz. Milyenek az ezzel kapcsolatos budapesti tapasztalatok?

— A budapesti képviselők többsége rendszeresen tart előre meghirdetett fogadónapot, általában havonta vagy kéthavonta, többnyire a népfront helyiségében. Többen — előzetes bejelentés alapján — munkahelyükön is fogadják a választókat. Sokan levélben keresik meg képviselőjüket. 1972-ben készítettünk erről statisztikát. Akkor kiderült, hogy a fővárosi képviselők átlagban havonta 80 levelet kapnak választóiktól, de akadt olyan képviselő is, aki 356 levelet kapott egy hónapban.

Mi tartozik a képviselőre?

— Nem könnyű feladat eldönteni, hogy a szóban forgó vagy írásban előadott gondok, panaszok, problémák közül melyek azok, amelyek intézményesen egyáltalán megoldhatók, s hol történt olyan jogsértés vagy bürokratikus eljárás, amely a képviselő beavatkozását igényli. Budapesten különösen gyakran előfordul, hogy olyan ügyekkel keresik meg a képviselőt, amelyek a tanácsok, illetve a tanácsstagok illetékességi körébe tartoznak. De ha olyan panaszról van szó, amely több tanácsági körzetet érint, indokolt, hogy a képviselő közvetlenül foglalkozzék vele.

— Választókerületemben, amely a VIII. kerület egy részét foglalja magában, a közelmúltban történt, hogy egy aránylag kis területen egymás után három kisebb KÖZERT-üzletet zártak be, abban a reményben, hogy ezt majd pótolja egy nagyobb élelmiszer-áruház. De az utóbbi megnyitása késett, és a bevásárlás sokkal fáradtságosabbá vált a környéken. A választók megkeresése alapján megbeszélést hívtunk össze, amelyen részt vett a körzeti pártszervezet, a népfront képviselője, a kerületi tanács kereskedelmi osztályának vezetője és az illetékes KÖZERT-vállalat igazgatója. Végül megtaláltuk a kielégítő megoldást.

— Az országgyűlési ülészekokon végzett munkán és a rájuk való felkészülésen kívül — a képviselők tevékenységének legfontosabb része — az ilyen hétköznapi feladatokat is el kell látnunk, hogy megfeleljünk a választók bizalmának.

Kis Tamás